

CRONICA PESIMISTULUI

* Pe marginea sinodului dela Roma.-- La încheierea primei faze a Conciliului Vatican II, a cărui durată s'ar putea să fie foarte lungă, peste așteptări, a prematură ocluzie, totuși, că s'a creiat, pe bună sau pe ne-bună dreptate, o atmosferă de relaxare, în jurul Săberului din Sfântul Petru. Sunt temeri că Papa Ioan al XXIII-lea, în dorința de a salvi ce se mai poate salva din organizarea bisericească roșcorii săi, și în special de Pius al XI-lea și de Pius al XII-lea, o condamnare explicită a comunismului, ca pericol suprem, nu numai pentru religie, dar și pentru supraviețuirea însăși a omului ca ca, nu ca animal de producție, obligat să atingă norma, și delegații din țările robite, cărora, de altfel, guvernele respective le-au dat permisul să vină la Roma tocmai, din câte se știe, cu condiția de a împiedica o condamnare a dictaturilor comuniste și a colonialismului rusesc din Europa centro-orientală.

Se mai spune, de asemenea, că prelații veniți din Est, și supravegheați în permanență de comisarii politici, s'ar fi obligat să obțină dela Sinod o repudiare solemnă a armelor atomice: adică a singurei garanții, astăzi, că Occidentul nu va fi supus năvălirii rusești.

Nu știm cât credit se poate atribui acestor știri. Cert este că foarte proastă impresie a făcut, în cercurile sântoase catolice, discriminarea oficială în dauna episcopilor din exil, cărora le-au fost preferați, în permanență, la discuții, ceremonii, audiențe, delegații din spatele cortinei de fier, câțiva dintre care erau pur și simplu funcționari ai regimurilor comuniste, îmbrăcați în haină prețioasă. Ea le a recepție, dacă suntem informați bine, dată în cinstea onseșilor de Cardinalul Bea, care coordonează lucrările sinodale, un incident izbucnit între trîmșiții Moscovei și episcopii ruși refugiați ar fi fost rezolvat de gazdă în dauna acestora din urmă.

Sperăm că nimic nu e adevărat, și că biserica romano-catolică va continua să rămână paladina luptei anticomuniste, fără a ceda nimic sirenelor îngălțare ale Kremlinului. Altfel, e pericol mare ca și credințioșii din lumea liberă să se îndepărteze de scaunul lui Petru. Am văzut cu toții ce efect dezastruos asupra maselor catolice din Germania a făcut o declarație imprudentă a Sfântului Părinte cu privire la frontiera Oder-Weisse. A întinde comunismului, sub orice noțiune, un deget, înseamnă a-i da astăzi mâna întregă, mâine tot corpul și sufletul.

* Oamenii de cultură ai Occidentului.-- Ne-am obișnuit de câțiva timp cu apelurile intelectualilor năseni, care văd palul din ochiul liberiei și nu înțeleg că bărna din ochiul lui Kruglov. Ei nemerită manifeste de protest contra arărilor din Spania ori Portugalia, dar nu s'au asociat niciodată manifestărilor de denunț a crimelor din spatele cortinei de fier ori din Cuba. Mai mult, unii dintre ei s'au ridicat, fără să fie comuniști - și asta e și mai grav - contra Statelor Unite pentru energia dovedită de curând în Caraibi, apărând regimul castrist, care împusă pe sporații, a suprimat toate libertățile poporului cubanez, reînălțând dincolo de orice limită cunoscută.

Bu mai poate fi invocat, în 1962, pretextul ignorinței faptelor: reana credință e evidentă. Iată, recent, pe nepotul lui Bernard Russell, petegăruul englez remolit, și pe François Mauriac, care și trimi un mesaj lui Kruglov, rugându-l, nu să permită alegerei libere în țările ocupate, ori să reabiliteze miile de victime democratice ori naționaliste ale dictaturilor comuniste, ci să revocă condamnarea la moarte pentru "delicte economice" în Rusia. Un detaliu important: cei doi condamnații pentru delict economice - contrabandă, bursă neagră, speculă - în URSS sunt evrei...

* Nehru plătește.-- Sunt câțiva oameni politici contemporani, care, hotărât, nu-și merită reputația. Churchill, de pildă, care a dus de răpă imperiul britanic, și lucrul nu ne-ar fi interesat prea mult, dar și aproape jumătate din Europa, și asta ne doare cu adevărat. Pandit Nehru e un altul. Acest ȋigan ȋigănos a umblat de mai multe ori, după război, prin țările din Europa războitene, și nu s'a sfiit să declare că regimurile comuniste sunt agreeate de națiunile respective, cărora le aduc numai bine și prosperitate. La o întrebare a neștră, la o conferință de presă din Roma, liderul indian a răspuns că problema alegerei libere și a autodeterminării pentru popoarele de dincolo de cortină nu se pune, întrucât acele popoare ar fi deocă deja liber ce formă de guvern vor. Ce i se întâmplă astăzi Indiei, care a pierdut câteva secol de mil de chilo-

DARUL NAICII DOMNULUI (după un text vechi german)

o stea mare și luminată din Siria; vestește că în noaptea nașterii Copilului Iesuș
s-a născut-oara focului și a stelelor, la 25 din primul Kamun. Preții și învâșii, în
născărea că înainta în mijlocul masei, au regăsit, când doborât fură, că se aștepta
- Care pe să însemne această stea atât de luminată? Sporiți, regii întrebă:
- Această Lumină dă de veste lumii întregi că s'a născut undeva Regele regilor,
Zeul zeilor, Lumină din Lumină, Reșpunsă preții ca într-o adeverită promisiorie:
nu vreau să mergem să-L căutăm, să-L ducem daruri și să-L ne închinăm lui.
de aprină și de țâmbie. Mergau luându-se de răg, doborât fiecare câte o desăgă plină de aur,
mercu drumetii: unde, unde se află Copilul strănut, ascut în astă noapte
Auzind Regele Irod de scutirea acestor preți și stele, îi chemă la Curte și îi în-
trebă: De unde veniți, unde mergeți și pe cine căutați? Cuprins apoi de spaimă de ca-
lăuștii-l și, când îi veși fi arlat, dați-mi și mie de veste, ca să vă duc să mă închin
ci eu.

[illegible]

În pesteră plină de lumină se făcu o mare tăcere. Feciora Maria luă un suteac de-a1 Copilului Ieșu și-l dădu aceluia drumeți.
Fecioră drumeți, dar nu mai țeră să se Curtea puternicului Irad. Acasă ei pe-vestiră toate cele întâmplări și arătară sutecul prind în mâna Feciorăi Maria. Se înveseliră o tufii în jurul unui mare foc de sărbătorare, în care apoi aruncară sute-
cul prind-Acesta arse o mare flăcără, dar când focul se stinse, acasă răi sutecul
neatin. Minune, minune! scirgări o tufii-Acest sutec este un dar cereac. El n'a fost
alins de focul nostru. Să ne închinăm o tufii acestui Copil Sfânt Ieșu!

ragoș Măgureanu

Il aştepta în noi
visul străbunilor.
Il chema din noi
tinereţea.

De ce se'ntuneacă amia
De ce spumegară valur
plânsură doinele, iarb
De ce se'ntoarse în g
puiul de grâu?

Zăgazarile ruginii
fi otrăvire fântâna
și coasele întunecate
fi rețezare...

Dar cantul vueste gi-
prin mirişti, prin ran-
prin temniţi -
şi creşte
izbavă şi hrană
din lacrimi, din taină
din rănilile neamului.

[illegible][illegible]

După lumină orămare de afara, dăseala
nu începă: să vadă. De pe pereți, zugrăvite
mușean notează o "stilul nu era nicio
nicio anonimă și urâtă". De fapt, în
palestră a/c, facă, cu bani gata
decalare măreți și bucură
de brăvechiului și bișantin, ne-
cum, în loc de dupășor, chiar pînă
seamă, în fața de dupășor, chiar pînă
seamă, în fața de dupășor, chiar pînă

Pe toate vremurile, în ales crunte, când urgia în
Preotul slujea în altar. Vre 10-12 persoane modest, albe, cu obrazi asofloizi,
mănuile strănse, ochii întinți spre iconostas, ascultau cu evlavie cântările. Și fiece su-
fletă depina în tălmăcirea unei vieți chinute. Când cântările elevelor era încetată
de a se putea auzi puțin în acest loc, la uscat și răcoros, furtive atingeri de li-
pești, cântări târâșnate și mîncos de tîmbele, ține înfrățite și deschiară și preotu
lăsat din altar. Înăuntru de îndată ce sîri un străduș, amuș. El privea cu bunăvoință, dar și

...la sovietic Alexei a trimis din ordinul lui Krugovici, care ține sa fie bine informat de tot ce se întâmplă la Roma, doi "observatori": adică, doi spioni. Inițiativa asei nu la inițiativa. El execută însă toate sarcinile de altfel, excludând orice inițiativă. "Activitatea mea viitoare va fi învestită de la instalarea sa, în 1944, el scria lui Stalin", iar în 1945 scria textual în Buletinul patriarhal din Moscova: "Am asistat numai la în lume, unde condițiile pentru o feroaie extensivă a Bisericii creștine lăice, care la 23 August 1947 l-a decorat cu "Ordinul roșu". Se probau că patriarhal a o asigurat de război, decorație, în locul engajamentului, trimis în dar lui Stalin.

46. Afirmă părintele Rusu în "Unirea", Sept. 1962, că Septuaginta "aste o traducere a Vechiului Testament din evrește în grecește, făcută de către pătzezi de birnici, tucinteli, cea mai veche și cea mai celebră din toate traducerile a Vechiului Testament, au fost pătzezi și doi, și că treaba asta au făcut-o în Egipt, sub Ptolemei Filadelful, pe la 282-283 înainte de Cristos, deci în vechiul ai treilea. Acum, dar fi rău să se pună de acord...

„At „Glasul” minotunii răspunde unui olibitor, care, vrând probabil să-și sare inima, ceruse adresa profesorului Giurescu: „Dl prof. dr. C. Giurescu... primește corespondența la sediul Comitetului - de repatriere- din Bucurâți”. De ce? N-are casă? sau cenzura e mai sigură la poliția „renatrioților”...”

** Măscut în Argentina ca fiu al unui membru de gheto din Lituania, copilărit în Franța și Rusia, cu voiajuri din America la Vinodivostok (ca reporter, seminator de idei... snătose). Joseph Kessel s'a pomenit, deunăzi, membru al Academiei Franceze. (Prima a-l felicitat a fost compatriotul său Jean Cocteau). Cînd a destăinuit nouilor oameni!...

&& Refugiații din Toronto (Canada), au sferit, la 17 Noembrie, o recepție ministrului imigrării, care s'a transformat, firesc, într-o viguroasă manifestație anticomunistă. Au participat, dintre Români, pr. Nicolae Zelea, Matei Hoibetă, ș.a.-

22. Juriul internațional al premiului de compoziție muzicală regina Marie-José, intrunit la Genova, la 8-10 Noembrie, a decernat premiul, rezervat anului acesta unui "scurt concert pentru violoncel și orchestră", bucureșteanului Anatol Vieru.

&& Despre Martin Borgea, un născut prezumtiv al lui Hitler, de a cărui soartă nu se ştie nimic precis, s'a aflat acum sigur s'a supravieţit dezastrului şi c'a trăit retras, cu nume fals, în Paraguay, până la 15 Februarie 1999, când a murit într-un spital de cancer generalizat, la vârsta de 57 de ani.

66. Văzând, în "Glasul" minciunii; faimice grupuri din armata română defilând -
adevărată pădure de stejari în marș - nu prinde încoială că și aceste fotografii fa-
turate: cum se explică, altfel, că așa lei-paralele n'au reușit încă să libereze țara?

44. Truștul presei, și mulți oameni "politici", se minunează de "moderația" lui
Hrușciov, care în cazul Cuba a "salvat" pacea. Și... cine o amenințase?...
1956

4 Sept. 1956: Cavour, către ministrul Italiei la Londra: România formează un pericol la tendințele de apropiere ce există între diferitele țări: ale marii familii slave. Naționalitatea română e o contrapondere utilă Europei, căci contrară desvolțării primejdioase a panslavismului. Dacă țările aruncă din nou pe o bară ai săi viziunea istorică, România va fi în pericol. Dacă nu se va lua măsuri pentru a împiedica dezvoltarea panslavismului, atunci Europa va fi în pericol. Dacă nu se va lua măsuri pentru a împiedica dezvoltarea panslavismului, atunci Europa va fi în pericol. Dacă nu se va lua măsuri pentru a împiedica dezvoltarea panslavismului, atunci Europa va fi în pericol.

[illegible]

Oct. 1857: Divanul ad-hoc moldovean, "unirea Principatelor într-un singur
stat de Kogălniceanu, care cerea, printre altele, "unirea Principatelor într-un singur
stat sub numele de România". Nuțiu era votat în unanimitate, și în Muntenia, la 2 Oct.
1859. 1859: Se naște scriitorul popular Ștefan Georgeescu-Sergent.
1859: Se naște scriitorul popular Ștefan Georgeescu-Sergent.
1859: Se naște scriitorul popular Ștefan Georgeescu-Sergent.

20 Sept. 1889: Se născu la Tulcea, Orest Tăfalău. Moare
24 Nov. 1876: Se născu, la Tulcea, Orest Tăfalău. Moare
3 Nov. 1892: Moare, la Bolzano, Romania. Trina, soția lui Petru Șchiopul a lui Moldoveanu.
12 Dec. 1694: Fiul lui Miron Costin: Ion, Nicolae și Petru, înscălin la Timișoara, R. R.
recaștărit la Roma pe călugărul Francesco Romani.

pe Dumitru Truculescu, în "Amfiteatru", planşa Jiu, judeţul Gorj... ca fost...
1912: Sunt trecut în satul Ioneşti, planşa Jiu, judeţul Gorj...
ca rămas de aici fără părinţi, şi a ieşit din vârstă, dar nu am muncit cu apa ca
sunt în oţire la anul 1874, până la 1874, când m-am înscris în armată la
şi oare pe strămoşul meu Nicolae la rândul lui şi el se înscrisese în armată la
gimentul 6 de infanterie, dar Nicolae la rândul său se înscrisese în armată la
anul 1861. Câte şi câte am făcut pe rând aşteptându-mă, fiindcă a fost la
în şi nici o putere. Am slujit în oţire de la 1874 până la 8 August 1879, după care
la Plevna, fără ca în tot timpul acesta să lipsească un minut miez de zi
într-o zi.

Nu este nevoie de nici un comentariu. Semnificația acestor acte este evidentă!

La concursul internațional de muzică, ce-a avut loc în toamnă la Geneva, s'au înscris din România doar doi concurenți. Au sosit însă numai 2. Alții au fost eliminați.

- ei țîiud cîi cu tîntă siină... Zăsunen gekkempt...
 - eu una cu două... și șap mîroile strigă și eu:
 - Mike Franzosel... Rumne!... Zăsunen gekkempt...
 - Când a auzit că-l român, l-a apucat furia. Din bandiți, țîlhari și potlogari nu ne
 - zai scotea. Crezînd cî-i supărat pe actul deli 23 august, l-a țîiia scurt:
 - Nicht Rumne! 23 August!... Rumne Wehrmacht Horia Zina!...
 - Nicht Rumne! Horia Zina?... Ich gute Mann...
 - Was ist das... grosse Mann, genau Hitler, herr Komiesar!... Gesetz ist Gesetz!
 - Was ist das...

Măi bată-1 Dumnezeu să-1 bată!.. apăsă puterile împărtășite și a mîgăli se mai ocupă, că nu-1 mai dău pe democrație. Ce să fac?.. Au și măci și... lumă din lue, cî oline cî se gînduiau să facă afaceri dirijorilor noștri.

Casale ce vedem, după zece minute de umblat, nu prea miroase deloc a comedie. Interpelăm o cunoscută ce tocmai trecea cu un călău de lanț:
- Kăse din Mandymidgo Proul... Wa lat das Stadthofmester?
- Kuck mal da!.. Iai arită cu arțigăse cu mîna a băldire, ce numai a teatru nu se...
- Gădăm că, în fine, s'a terminat cu bascula noastră, căci de-acum arătați întru unu... dar, deși teatru e numai ogi și fustare, totuși încauște încoțind că celălalt carmenștii n'ar fi avut spiritul să intru prin gaură chei... și dăru dimăntu venea lămurit sunet de atunse și...
- Facem noi încaușul unui pion de teatru și dăm în fine peste o uge doană, prin care tocmai intru unul cu bicicletă. Mai gl'mai după el, cî după intră alăure însemnat că-1 de pe dincoace vede că țigănu n'a cotă...
- Iai, cî numai oșete l-au scos pe Sf. Gheorghe din rîndul așfinților și intru alăure în biserică. Să știți cî oșe ardească de-a noi năștri țărani!..

Le uge un guleret ne ia'n primă, întrebându-ne ce dorim. - Uite doamnelo ce dorim: noi suntem din trupa venită aela Paris, ce-1 pusă pe program pentru astăzi seară, iar acum avem repetiție generală: trebuie să fi și început!.. am noi venit direct dela gară, o hîne să ne indicăți sala unde sunt ai noștri, cî suntem în mare înțelegere.

Portarul se uită curioz la noi, cî după verbiș, part și chip, nu prea avem înfățișarea de artiști. Dar ca să nu strice armonia franco-germană, ce tocmai lue filiații, ne duce la intențente generală, de unde am plecat lămurii și răzămuri: pînă la arele în care scările sunt ocupate, iar de prezența carmenștii înainte de reprezentarea afișată nici nu poate fi vorba. Delicat și cu politețe suntem "fatus la porte", cum se spune francezul, - și acum stăm în fața teatrului uitându-ne unul la altul. Fratele îndier ar vrea o cafea, Marica să se spele, iar mie-mi venea să mă întind pe trotuar de oșni; și mai c'ag fi făcut-o, de nu etiam că Neații, certăți cu democrația, sunt împotriva oligarhilor. Propun să mergem înapoi la gară și să plecăm de unde-am venit. Coborîm pe strada principală înși, dăm peste Tulen. Când ne-a văzut - (cîi hîne nu ne vedea, eu mai hîne de nu-1 vedeam noi pe el) - a srit în sus de bucurie. Măcar bruna de bucurie într'un lue prestatibil și ă-i drumul, cî d' leșuș nășteră c'ă faleză în aer și una'n pînănt, înjurînd nepunctualitatea românească. Iar pînă la el era, vorba lui, o băte de d' pucă, o fugă de țară pînă crapi, sau de așpe pînă fi cîde cîndă!..

- Repede, repede, repede! unde-ați stat pînă acum?.. la răspunsul la "bună ziua" nășteră. - Înregistrarea era în toi. O sală mare, plină de oameni și mese - și un polițai, de ordonă c'ă-i Himler în personă, care făcea ordine. Noi cei a și și înainte nu eram mai troji. Obosala lăsease urme pe fețele lor, cî reprezentarea ce susținuseră o a seoa. A înainte la Krefeld, cu mare succes de altfel, nu le-a fost deloc ușor, cu tot concursul celor două vedete românești, Neagu și Brătăsou, din țara Nibelungilor.

Pe la trei ne aflăm cu toții într'un restaurant-hotel în apropierea grăii, unde doi chelneri, ca să ne poată așura, au trebuit să recurgă și la "salotese" hitleriste: Grenadiermarsch, Eintopf, Wehrachtsuppe... După care, d' leșuș a pruncat "artiștii" să mergă la culcare. Marica fu mai norocoasă, cî sursele ei aveau deja o cameră. Într-o stă cu geamuri înăuntru, gata de plecare. Înnoțir?..

- Mi-a spus d' leșuș să merg cu dumneata.
- Și mie la fel, să merg cu dumneata.
- Unde?..
- ...

Intervino Bacu: N'aveți cameră? haideti la mine... Și ne lasă oștrău lui, cu un sac strînat, să-l dădă, și el Dumnezeu știe unde s'a dus... Îndrept, rupt de obosală, eu întind c'ă se odihnesc, iar eu... Ios să vizitez arșul: ce putem face altceva?... Că să trecă timpul, iau metodic vitrină cu vitrină, iar cînd pîciorale nu reușim să... mai pînă, le-am îndreptat spre gară - și acolo, în sala de așteptare, mi-am pus capul pe-o masă, cîndăindu-mă cu soț de obosala drumului!..

La ridicarea cortinei, sala gemea de lume. Un public numeros tinuse să văd acasă! Nouă mie care "cîntă și joacă"!.. Pe o scenă, mare cît să întreci corul, dansatorii erau la elementul lor - și Chiriac n'a putut să plece decât multumit, dovadă cu sine nășteră a unei plătute serii de început de stagiune. Apoi, la d'rei Brătianu și-a inginerului Nicolae, anii în costume naționale, prezenta oșea unui public pretentiv imaginea unei țărani a vechilor decii, iar arșul mînuit cu mîstărie a dat prilej duii Brătăsou să trate oșea din prețioasele comeri ce așezase în sufletul bietului român. Vădit încântat de reușită, d' leșuș poate să se arunce cu toată siguranța în vîltare, spre a reușii fructul strădunilor sale.

A doua zi dimineața, Duminică 16 Septembrie, caravana de automobile se îndreptă spre Wiesbaden, unde corul bisericii ortodoxe române din Paris venea să dă răspunsurile la liturgiile d'icată de parintele Emilian Vasilescu și care avea să fie transmise prin radio în toate colțurile lumii de către posturile Germaniei libere. Miercuri, genera de lume, cîi deia radio se instalaseră din ajun, pînă la a ea pe jar, - dar dirijorul - președinte cu regia... - a pierdut partiturile! Am pățit... și mi

na, învîrtitură din Jihabia și cîi amintindu-se vizita ministrului Barthou în România, învîrtitură pe ilustrul... În ziua de pricina, am treisăzî mai mult în gară cu d'ia insului. Cum înseamnă dispoziția, dăsece tamul, dar - memorabile - uitase nelesul ca-1 pune Marsellaize pe-o melodie atenuată cu sf-er și cu sf-er, de loyi oșea române... Așa și noi sun! Pe ce glas o dău?... Bieș sus mai, mai acurîlind pe tot, dău!.. cum ar spune Președintele Birnăușilor pe aceluși, cu soțat și d'ia asta nășteră - și mai ales doamna gîntăscă, care a arădat țării călă de confortabil, în masabrei din vară de pe lăara, care s'au nășteră de mai am curcena!..

Pe grade, pe contingente, pe prezenți și pe absenți. Incep "parizienii" să plece. Măi nerecoss acum, să aflăm cu Sovn, Marica și fratele Bacu, în mașina lui Chiriac. Care săpunga, cîntă și face economie de apă - așa cî 28 chilometri înainte de Anchen distanțu nostru se transformă în locomotivă!..

Un mic incident în grunții belgo-francezi: cînd ne-am văzut naționalitatea de pe paginile: francezi, greci, români, cu o lue drept nașteră ai legăunii streine (Gă!). Spre zău bășam, în fine, la vpa acasă. Când m'a văzut nevasta în ce hal eram, m'a lunt la rest.

- Da ce-1 cu tine?... e-mă plăt...
- Ce să faci!.. vîștă de artiști!..

D. Șu. Pope

MOARȚEA TĂTOSULUI DE LUME de George Iosnea

Moș Ion, din Mahalașu Calicilor, s'a întors mai de vreme acasă. Tare dobort și tare plămîntu: "veastă, du-te și adă-1 o sîngeapă de rachiu, cî m'a încoțat vîtmătura și nu mă mai lasă. Spune-1 lui Berou, cî mi-1 rău și cî l-o-1 de mai țărău gologani". Feste noaptea - morit - avea cincizeci și nouă de ani.

Înainte de a-și fi dat dușul și-a chemat nevasta: "Lizebete, uite, eint cî mă duc de pe lumea asta. Am trăit împreună cu reie și tunc. Eu, c'a bărbat, te-am împilat, am zămit cărarea. Pentru toate mă închin și-ți c'ă-1 cer iertăciune.

Și - nu te speria - aprinde-1 lumina. După aceea, să nu mă jalești, c'ă-1 fără foies. Vreau să fiu bărbierit și pieptănat frumos!..".

Femeia, a închis ochii iubituului de decult, l-a strigat cu nume alinat, c'a'n tîmărețe. Dar Ion al ei, cu putea s'a mai vadă cum pîrul și l-a acuit, Nu putea să-1 ogăse stăciunul frînt de tristete.

- Pe masă, pînă în streașe păstrate dela omniaie, Dernea, cu stergar al legat peste bărbie. Ochii căzuți, pria cîrplăte pieptelor, vîșleși. Măline butucăse pe dîndindu-se pe piept cu smerenie. Cușletul - murise și el sau a pierit din trup - vedea? Să-l mai vadă veneau sunetștii mănuși și așioși.

Chiar și hămesitul Grăiei. Cîrula răposatul îi dăse ados cu pîciorul. S'a strecurat pînă la prag și al ce-1...

Stătea în tîmă, rădămate localită: Crăoana și ferăstrăul și toporul. Ce nu pot să trescă și în lumea oșalită.

Halpea petică, cumpă de un veșu. A fost date de pomă alături cu cără.

La biserică, c'ăpotul mic. Începu să bălăgăsească pentru calic. Ios și-a lunt seacă, cîndăniș, tipiculi. Și-a pures cu călărească d'iculi.

Documentele italiene dale sfârșitul lui Mediu Mădun român (Stanchus, Radus, De-
metrius) care ajung ca neguțatori în târgurile din Crimeea. Sunt puse în și în 1290
(G. I. Pratiannu). În deosebi meșteri, mărginești, breșcanii dela marginea externă a Tran-
silvaniei, mărindu-și turmele bogate, la iernat, în pășunile cu pășuni întinse, ajung
câștigând în regiunile de dincoace de Marea Caspică. Chiar în vremurile mai noi, păștori mă-
gareni în regiunile de dincoace de Caspică, ajung până în regiunea lacului Aral. Secur Jucurayev
câștigă trece de Caucaz și prin pustul Kizil-Kum (Presteta-Rogie). Dumitru Dragășin a lui
din Căcozia a străbătut prin pustul Kizil-Kum până la Buhara; I. Gheorghe dela Mădun Sibului până la gra-
nița Afganistanului, ajungând astfel pe drumul lui Alexandru Macedon, până spre India.
Au tras însă brazde adânci în răspândirea și întărirea românismului în deosebi din
„proprietăți Carpaților. Prin curajul cu care au răbdat pretutindeni, învingând greută-
țile de tot felul, au dovedit că au energie zace ascunsă la Românii cu aparență de adar
mire. În lungul drumurilor bătute pe jos, cu papusuri, vromelice, cu întemeiat așezări
grupăredite până în Dunăre și Marea Pribegea în locuri puțin cunoscute, au întotdeauna
muncă fără saț de grea, înșușiri care, dacă sunt înțelese, cultivate, stau pretutindeni
de baza progresului omeneș. Păpelo de adevărați Vikingi români, ale oierilor mărgi-
nii, dela Poiana Sibului, Tilișea și din, desorise cu multă documentare de către M.
Dragășin, profesor secundar din Oluj, reprezintă iocana puterii noastre de muncă și ex-
pansune, ca și chează posibilității din viitor de a înlocui în toate direcțiile pe
străini, care au acaparat la noi ocupațiunile cele mai rentabile. Astfel se lumurește
chiar vitalitatea și păstrarea etnicității noastre în frații din locuri depărtate,
hărțuiți și sata să fie înghițită de cei care-i înconjură, în mai mare număr și mai
ales folosind mijlocul asprei administrații.

Dacă în țările unde se află Românii s'ar face statistici cinstite, după naționalita-
tate, pe lângă cele vree 13 milioane de români (72% din populație) din cuprinsul Româ-
niei dela 1930, ar trebui de adăugat cel puțin vree 3.000.000 de Români aflați în țări
lumi, chiar după acoteliile, de sigur mult depărtate de rezultate, ale stăpânirii
lor interese. Astăzi în afara granițelor actuale mai trăiesc cel puțin 3 milioane de
Români, în Rusia peste 3 milioane, în Ungaria aproape 1.500.000 (după diktatul dela Vi-
na), în Mulți Români se găsește de-a stânga „Istrului mult departe în regiunea Euge-
na (Buhul lui Miron Costin), de deasupra cărora abia după 1941, prin înăstăriile vici-
lor lor frați necunoscuți, s'a rădăcat ceața în care trăiau desopărțiți din vechi
timpuri. Românii transnistreni sunt în mare parte băgășini pe locurile în care și
de viață, căci străbunii Daci se întindeau până în aceste părți, iar Românii au lăsat
urmele întinderii lor prin aceleași regiuni. Cronica rusă Westor vorbește de Veluchi,
numele Românilor, încă înainte de stăpânirea Ungurilor pe Tise. Peste țesutul străvechi
al Românilor băgășini, s'au așezat în diferite vremuri Români din Principate și chiar
din ~~Principate~~ Transilvania. Pe timpul lui Deza Voăd, care se numea „Domnul Moldo-
vei și Ucrainei”, la sfârșitul veacului al XVII-lea, a trecut Istrul multă gloată. De-a
stânga Istrului sate compacte se țin una, dela Mohilev până la Gvidiopol lângă Odesa,
cu nume românești ca Botșani, Crețeti, Crădințe, Știrba și câte altele. „Drumul bacu-
lui”, nume păstrat și azi, spune obșargia locuitorilor, agricultori și alieri înainte de
orice. Prezența lor compactă în această regiune este de altfel conștientă și prin
„Republica moldovenească” înființată de Uniunea sovietică, având drept capitală Tiras-
pol. Către răsărit sate românești se întind până spre Harcov, cu locuitori păstrați în-
că de pe vremea lui D. Cantemir, pe moștile dăruite lui de Petru cel Mare. Sunt Români,
alieri transilvăneni, în Crimeea, prin împrejurimile orașului Sîmferopol, ieri spre Kerel,
iar și mai la răsărit de Marea de Azov, spre Caucaz. Căți jale domnea la acești înști-
nați, care au păstrat graul strămoșesc, cât și obiceiurile străbune la sărbători, născu-
ri, botezuri, nu poate fi închipuită decât din cântecule populare, singura formă îngăduită
de a-și arăta aleamul: Pășărică din țara mea

Sunt adevărați eroi. Cum trăiesc Românii spre răsărit, unii trimiși cu sila până pe
coasta pacifică a Siberiei, sunt sate de Români până în Tisa la apus, până în dispartura
Juclovacie la nord. Numerele se află în Bunatul Jugoslav, dar mai ales în vechia Ser-
bie între Morava și Timoc, ca un golf etnic se înaintează adânc spre sud până lângă
Buc, aproape aproape să vie în Atingere cu Macedonienii. În județul Nogatin 69% din popu-
lația saterilor sunt români curajieri, iar în Jugoslavia trăiesc încă 600.000 locuitori de
origină română. Din Valea Timocului saterile românești se însușă unul lângă altul, de-a
Bucșană Dunării în Bulgaria până la Dii (Vidin), Rusevo, Turtucale. Se știe că mai
215.000 de Români viețuiesc în Bulgaria. Dacă faci oclătorii cu vaporul pe Dunăre și
s'au femeile la înălbăit până, riori își străbăd inima, oclăi nu auzi decât graul romă-
nesc de o parte și de alta a fluviului, care curge astfel aloc prin țint româneșce.

Și mai adânc jale te pătrunde numai gândindu-te la câte au suferit și mai suferă
toți frații aronăni. Răspândiți în insule compacte în Albania, Grecia, Jugoslavia, în par-
te și în Bulgaria. Ca stăncile maren levite de jur împrejur de valuri neguite, așa
rezistă acești vrednici reprezentanți ai trunchiului nostru etnic în peninsula Bal-

canică, merou urmăriți, merou desopărțiți. Se dușmănește ale între ale și popoarele ce-i stă-
răne a existenței lor cu neam: de arăna bucuria dela naști, ca n'a stăne suferin-
ță mențin însă ocl pot stăni; lor stănci, cu toate greutățile neînchipuite ce li se
pun în cale. Sunt blestemăți cei alabi de înșor, care și uită graul părintesc: ce li se
blestemare s'au în omul Care și lăudă limba lui

Pe lângă atâtea din neamul românesc care trăiesc în vecinătățile noastre, de li se
aude graul pe oclăi mal oclăi adău sate vitale la adău la Istru și Dunăre, și
unde a clăut sămănă, asuprile și neville au înfrățit Românii și dincoace de Ocean.
Mai ales din Ardeal, cu loc puțin rămas Românii au înfrățit Românii și dincoace de Ocean.
Graul în deosebi, mult și fugit și s'au așezat la America de Nord, cu aserșii, mun-
citori în Canada. Căut graul și emigrării au devenit aproape prohibitive pentru aceste
pări. Românii din Ardeal, ca și mulți din Basarabia, în anul de secetă, s'au îndreptat și
spre America de Sud. Ai se găsește - se știe la vree 500.000 - în afară de Statele Uni-
tinde și Canada, în Panama, Mexic, Columbia, dar mai ales în Argentina și Brazilia. Pre-
tutindeni sunt bine primiți, ca oameni harnici, muncitori, prieteni. Unii s'au mai între-
peni cinstiți ai diferitelor state, dar care tot mai repede din pieșce își uită lim-
bă și își mențin credința. Se înstrăinează pe an se trece, păstrând doar în sufletul
îndurerat amintirea originii lor.

Vrăgitea vremurilor s'a abătut crunt asupra părți și a neamului. Ocul nu trece
încă să desăvădă jduinac, Dacă împrejurările istorice și geografice ce și răspândire
lor nu îngăduie să se strângă la un loc toți Românii în aceleași granițe, rădăna însă
datoria celor aflați încă liberi de a nu lăsa să slăbească conștiința solidarității
de neam la cei depărtați. Persistă legăturile sufletătești; care, înfricte, merou via înșe-
ră, nu nău ocl creșă în jurul numelui de Romă și graul neastăna, dar la înșe-
răci grele unii pe alții se pot, trebuie, să se blănu. Ori unde s'ar găsi, și-și jese
măcar gândurile și dragostea toți, în jurul ideii de neam, spre a-și feri dela mlaie
sau slăbire, căci e mare păcat.

I. Simionescu

PENES CURCANUL de Vasile Alecsandri

Flacă-am nouă din Vaslui
Și cu sergentul zec
Și nu era, zău, năimăni
În piept inima rece.
Voiști ca goimul cel ușor
Ce zboară de pe munte,
Aveam chiar pe la picior
Aveam și penă în frunte!

- „Cu sile mergeți, dragii mei,
Și să veniți cu sile!”
Ziceau atupoi bătrâni, femei
Și preți și copile.
Dar cel sergent far' de mușoi:
Rămas: „Să n'aveți teamă,
Românul areapte vici
În pieptu-i de aramă!”

Toți Dorobanți, toți Căculari
Români de viață veche,
Purtând opinci, suman, țari
Și cușma pe-o ureche.
Ne dăso nume de curcani
Un hătru bun de glume;
Noi am schimbat lângă Balcani
Porecla în renume!

Abl cui i-ar fi crezut prin gând
S'ar fi crezut vredeabă
Că mulți lipsi-vor în curând
Din mândra noastră cetate!
Priviți din nou căți eram
Și cu sergentul zec,
Rămas-am singur cu... și am
În piept inima rece!

Din câmp, de-acasă dela plug
Flacă-am astă-vară
Ca să scăpăm de țurci, de jug
Sărmana scumpă țară.
Așa ne spuse în graul său
Sergentul Mătrăgună,
Și noi ne-am dus cu Dumbrău,
Ne-am dus cu voie bună!

Crunt e când intră prin stăjari
Măpăncă se cure,
De-abate toți oșpăzii mari
Din falnică pădure!
Dar vai de-a lumii neagă stes,
Când moarteas nemiloșes
Ca'n codru viu pătrunde'n ea
Și când seacă-năi oșă!

Oricine'n cale ne'ntâlne
Cântând în gura mare,
Stătea pe loc, s'adimese,
Căprins de admirare.
Apoi în treacă ne'ntreba
De merșea la v'le pământ,
Noi răspundeam în boboti: „Da,
Sburăna la luptă cruntă!”

Capii! aduceți un ulior
De apă de sub stăncă
Șa sting cojmarul meu de dor
Și jalea mea atâncă!
Abl ochii-mi sunt plini de scame
Și mihi compit mă doare,
Când mă gândesc la frații mei
Cu toți pierși în floare.

[illegible]

AA Serie: "Glasul" minciunii că, în țară, "a încetat exploatarea omului de către om", cum era sub burghezo-mogierii; astăzi, în România, omul e exploatat de niște heite...

Nandriș, au publicat împreună, la Cetatea Mexicoului, "Poema ghivizii": versurile armănișe ale lui Postecucă sunt ilustrate sobru și sugestiv de Petru, așa încât are totă dreptatea Maria Tănăsescu, în prefață, să sublinieze "cât de fertilă poate fi apropierea între două suflete, când se desolid unul către altul, fără ambițiuni de prioritate și fără teama caracteristică a atitudinilor de exclusivitate".

- Fiindcă veni vorba de "America", înregistrăm știrile dela Chicago, pe care le publică acolo poetul Nicolae Novac - e o întregă lume românească în Statele Unite, care se mișcă, lucrează, produce, își are "gradații" ei-, și vestea dintr'un micșat articol al lui Constantin Antonovici că la Cleveland s'a înființat un Muzeu românesc, primul din America, grație sacrificiilor regretatei Anigara Stan și ale soțului său, Joseph Rubin. Că Anigara Stan a reușit s'a înbraze în costum românesc pe marea Roosevelt, nu ne bucură, însă, cine știe ce: va trebui spălat bine, cu multe dezinfectante, costumul...

- Tot în Statele Unite, "Unirea", unde-l aflăm mai în fiecare număr, cu frumoase evocări de locuri și persoane, pe Nello Manzatti; în sept. 1962, părintele Francisc Pall, semnând apariția cărții "Cardinal Mindzenty, the story of a modern Martyr" a ovrului lui ungar Bela Fabian, din Comitetul național maghiar, îl atacă, oportun și curajos, pe autor pentru calomniile cu privire la Români, și mai ales cu privire la comportamentul ierarhiei unite din țara noastră: departe de a colabora cu reperștii, cei gase episcopi uniți români ori au murit în închisoare, ca Aftenie, Suciu, Frențiu și Bălan, ori zac încă în închisoare, din 1948, ca Hoșu și Al. Rusu. Ar fi multe de spus - părintele Pall lasă doar a se înțelege - asupra comportării episcopilor catolici unguri: careva dintre ei, pe câte știm, a venit la Roma, pentru Conciliu, cu ordine de "destindere" dela guvernul comunist...

- Editura "Carpații" dela Madrid își continuă, neobosită, binevenita treabă românească. În afară de revista cu același nume, care a ajuns la al optulea an, și dedică numărul 2-3 din mai-iulie 1962 aniversării celor 25 de ani dela sacrificiul pentru cruce al lui Ion Moța și Vasile Marin, cu colaborarea, dintre români, a generalului Platon Chirnoagă, Grigore Manolescu, Faust Brădescu, Radu Ghenea, C. Sassu, Traian Golea, Ch. Costea, Mihail Sturza, I. G. Dimitriu, Afilon Verca, etc.. - Într-o redințare a lui Traian Popescu a publicat al doilea volum de versuri al lui Al. Petru Silistrenu, "Poarta singurătății": poetul se evidențiază acum câțiva ani cu poemele din "Teleleu" (Rio de Janeiro, 1953) și din revistele "Vers", "Îngir" te mărgărite"; acum, mărturisește un vădit progres. Prefața e a lui Faust Brădescu.

- La Freising, în Germania, George Radoveanu, care a reluat "Cuvântul" cu o echipă de elită a intelectualității pribege (Mircea Eliade, Vintilă Moria, Virgil Ierunca, Horis Stancu), și-i urmă de aici tot succesul, a publicat, în colecția ziarului, conferința ținută la Veneția, la congresul Societății Academice Române, despre "Omnia și frumusețea cea dintâi". Prezentată elogiativ de Eliade, comunicarea înaltează admirabil structura sufletască a românului ca om înainte de toate "temător de Dumnezeu".

- Am lăsat dinadins, pentru încheiere, "Almanahul pribegilor români" pe 1962: excelenta operă a lui Constantin Arsene, ajunsă la al patrulea volum masiv (peste 450 de pagini în format mare). Prima parte e consacrată celor 50 de ani dela moartea lui Caragiale, cu scrieri critice vechi - Slavici, Ibrăileanu, Pompiliu Constantinescu - și noi (C. Xeni, amintiri, St. Georgescu-Olenin, Pamfil Șeicaru, cu un amplu studiu, în care comediograful-prozator e considerat ca "antiromantic"). Se reproduc și câteva "momente". Restul volumului e o antologie prețioasă, împărțită pe capitole: Basarabia, Dela Nistru până la Tisa, Datini și credințe, File de istorie, Omnia cari au fost (Radu Rosetti, George Vălean, Ion Bogdan, Anastase Simu, Ch. Rannetti). Din bogata lucrare, în care, ca de obicei, partea leului îi revine lui Pamfil Șeicaru - îi amintesc pe Busuiceanu, Popa Lisescu, Cezar Petrescu, reia un interviu al său, acordat în 1935 ziarului "Rampa", ca să explice anumite respicente, - ne-au interesat în special: "Timpul la țărânul român", studiul lui Ernest Bernea, publicat în 1940 în RFR; considerațiile episcopului Teofil Ionescu despre "Petrul Movilă și catolicismul"; articolul dnei Lucia A. Popovici despre "Eliade Reclus și Români"; Virgil Ierunca despre Busuiceanu și St. Georgescu-Olenin despre Aron Cotruș; "paginile literare de altădată", din Eugen Lovinescu.

Dintre poezii exilului, colaborează: Vasile Postecucă, Ion Tolescu, I. G. Dimitriu, Corina Poloc, N. Petra. În prefață, Constantin Arsene explică scopul inițiativ sale, desigur costisitoare și oboșitoare: "Nu vrem, ca pribegi desrădăcinați, să fim suflete de nicieri, duse de vântul întâmplării, departe de ceea ce este această realitate spirituală (literatură românească originală), ce s'a creiat dealungul altor secole de istorie națională. Numai ținând un contact cât mai strâns cu trecutul, vom putea, noi exilații, să dăm replica necesară încercărilor de falsificare a spiritului și culturii naționale. Ce vor comuniții? Să determine, în literatură, o desrădăcinare, o contrafacere a sensibilității românești, o rupere a continuității. Noi, exilații, în măsura în care vrem să zădărniciim opera pusătoare a slugilor moscovite, suntem obligați să menținem legătura cu trecutul". - Perfect de acord! "Semnăările" din "Vatra" - din păcate, dar și din vina ori neglijența autorilor, multe lucruri ne scapă - au între altele, și scopul să arate că, pe cât pot, omnia de cultură din exil reiau, cu credință, firul tradiției românești, pe care slugoii dela București în zăgar omacă și-l rupă sau și-l răsucesc altfel decât este și a fost. -